

АНОТАЦІЇ

РАДУЛ ОЛЬГА. СПРОБИ ВІДКРИТТЯ УНІВЕРСИТЕТІВ В УКРАЇНІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVIII СТОЛІТТЯ

Стаття присвячена історії проектів і пропозицій заснування університетів в Україні в другій половині XVIII ст. Детально проаналізовано проект Батуринського університету (1860), написаного на замовлення гетьмана Лівобережної України К. Розумовського. Розглянуто петиції української шляхти, козацької старшини, громад 60-х рр. XVIII ст. про відкриття вищих шкіл у Києві, Сумах, Переяславі, а також ідею Г. Потьомкіна про заснування університету у Катеринославі (80-і рр.).

Ключові слова: історія освіти, вища школа, університет, проект.

Стаття посвячена истории проектов и предложенной открытию университетов в Украине во второй половине XVIII в. Детально проанализирован проект Батуринского университета (1860), написанного по заказу гетьмана Левобережной Украины К. Разумовского. Рассмотрено петиции украинской шляхты, казацкой старшины, общественности 60-х гг. XVIII в. о создании высших школ в Киеве, Сумах, Переяславе, а также идею Г. Потёмкина об открытии университета в Екатеринославе (80-е гг.).

Ключевые слова: история образования, высшая школа, университет, проект.

The article is devoted to the history of projects and propositions to establish universities in Ukraine in the second half of the XVIII century. Detailed analysis of the project of Baturyn University (1860), written on the request of Hetman of Left Bank Ukraine K. Razumovsky was made. Four sections of this document refer to the income and expenses of the institution, internal rules – university's staff (Direktorium), teachers' and students' rights and responsibilities, the content of education, main tasks of supportive institutional organization at the seminary institution for training teachers, etc. The implementation of the project meant the establishment of the first secular higher education in Ukraine. The petitions of Ukrainian gentry, Cossack, urban communities 60th of XVIII century to the Empress about the opening of universities in Kyiv, Sumy, Pereyaslav, about the organization in Kiev Academy of mathematical and medical faculties that would certify its transformation into University was studied. G. Potemkin's idea about the establishing of University in Katerynoslav (80th) was reviewed. However, all these projects, requests and appeals haven't been considered and the remaining historical attractions, universities in Ukraine in the second half of the XVIII century haven't been established.

Key words: history of education, high school, university, project.

ГРИНЬОВА МАРИНА, ДУДКА ІРИНА ДО ПИТАННЯ ПРО ЗНАЧЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

В статті розглядаються питання упровадження здоров'язберігаючих технологій у навчально-виховний процес вищого навчального закладу, принципи підтримання та зміцнення здоров'я студентської молоді, причини слабкого здоров'я студентів, ефективність дотримання сукупності дидактичних умов оптимального впровадження здоров'язберігаючих технологій у навчальний процес вищого навчального закладу.

Ключові слова: студентська молодь, здоров'я студентської молоді, здоров'язбереження, інтелектуальне здоров'я, здоров'язберігаючі технології, здоров'язберігаюче навчання, здоров'язберігаючі компетенції.

В статье рассматриваются вопросы внедрения технологий сохранения здоровья в учебно-воспитательный процесс вуза, принципы поддержания и укрепления здоровья студенческой молодежи, причины заболеваний студентов, эффективность соблюдения совокупности дидактических условий оптимального внедрения здоровьесберегающих технологий в учебный процесс высшего учебного заведения.

Ключевые слова: студенческая молодежь, здоровья студенческой молодежи, интеллектуальное здоровье, здоровьесберегающие технологии, здоровьесберегающих обучения, здоровьесберегающие компетенции.

The article discusses the introduction of health-saving technologies in the educational process of higher educational institutions, the principles of maintaining and strengthening the health of students, the causes of poor health of students, the effectiveness of implementation of the totality of didactic conditions optimal implementation of health-saving technologies in educational process of higher educational institutions. The principle of maintaining health through the content of academic subjects, revealing the essence of the main components of health and healthy lifestyles through the organization of interaction of participants of pedagogical process in which values are formed, the ideals of health and understanding of certain ways of achieving it. The principle of health promotion is based on the mechanism of build-up, accumulation of health, increase the reserves of adaptation, increasing the reserves of health (or health promotion). Sdorovskaja technology – the construction of the sequence of factors that prevent the destruction of health

while creating a system conducive to health conditions. Identify the following types of health-saving technologies: protective and preventive, compensatory and neutralizing stimulating technology information and training.

Keywords: students, health students, health care, intellectual health, *zdorovesberegayuschie* technology, health asberg training, health aterials competence.

РАСТРИГІНА АЛЛА ФАХОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ З ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА

В статті розглянуто комплекс фахових компетенцій, які формуються в процесі опанування курсу хорового диригування як навчального предмету й виду мистецтва, що забезпечує якість професійної компетентності майбутнього педагога-музиканта й є основою його професіоналізму.

Ключові слова: професійна компетентність, хорове диригування, інтегровані фахові компетенції, міжпредметні зв'язки, фахові компетенції хормейстера, професіоналізм.

В статье рассмотрен комплекс специальных компетенций, которые формируются в процессе освоения курса хорового дирижирования как учебного предмета и вида искусства, что обеспечивает качество профессиональной компетентности будущего педагога-музыканта и является основой его профессионализма.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, хоровое дирижирование, интегрированные специальные компетенции, межпредметные связи, специальные компетенции хормейстера, профессионализм.

The article considers the complex of professional competencies that are formed in process of mastering of the course of choral conducting as an educational object and type of art. This complex provides quality of professional preparedness of future pedagogues of music and is the basis of their professionalism.

The article concerns questions, relating to the content and objectives of the choral conducting course as an academic subject, which is one of the most complex and specific kinds of professional activity of future specialists. It is determined by the need of students to master, in the process of studies, both integrated and special professional competence, inherent to choral art as one of the kinds of arts. The successful solution of these problems is facilitated by interdisciplinary relations of this course with other disciplines, which ensures a full-volume speciality training of students, and enhances its professionalism. It is the outlined set of professional competencies, obtained by a student in the process of choral conducting studies, that provides the level of his professional competence, and lays the foundation of professionalism of a future teacher-musician.

Key words: keywords: professional competency, choir conducting, integrated special competencies, interdisciplinary relations, choirmaster's special competencies, professionalism.

ТКАЧЕНКО ОЛЬГА НАРОДНА ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ЯК ПІДГРУНТЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ

У статті обґрунтовано доцільність розгляду народної педагогічної культури як підґрунтя педагогічної творчості; звернено увагу на характеристики педагогічної творчості сучасного вчителя, здатного на основі творчого опрацювання здобутків народної педагогічної культури реалізувати свою життєтворчу та культуротворчу місії.

Ключові слова: педагогічна творчість, педагогічна культура, народна педагогічна культура, етнопедагогічна компетентність, зміст педагогічної творчості у контексті етнопедагогічної компетентності вчителя.

В статье обоснована целесообразность определения народной педагогической культуры как базиса педагогического творчества; обращается внимание на характеристики педагогического творчества современного учителя, способного на основе творческой обработки народной педагогической культуры реализовать свою житнетворческую и культуротворческую миссию.

Ключевые слова: педагогическое творчество, педагогическая культура, народная педагогическая культура, этнопедагогическая компетентность, содержание педагогического творчества в контексте этнопедагогической компетентности учителя.

In the article the expediency of considering national pedagogical culture as the basis of pedagogical creativity; attention is paid to the characteristics of pedagogical creativity of the modern teacher, able, on the basis of the creative work of achievements of the national pedagogical culture to realize its vital and creative and culturocreative mission.

Consideration of the concept of creative teaching in the broad and narrow sense allows us to assert that educational activities associated with the creative operand known in science terms and discussion of fundamentally new systems of training and education of the child. Operation of national pedagogical culture involves a creative process it from the viewpoint of improving the organization of the educational process,

taking into account the traditions of family and social education in different Nations, highlighting examples of creative pedagogical activity, the creative personality of the child using traditional pedagogical tools.

The operation of modern creative teachers the achievements of the national pedagogical culture finds expression in ethnopedagogy competence. The teacher with the existing ethnopedagogical competence is able to provide: based on the study of ethnic the culture of its people to improve the processes of ethnic identity of pupils; educate children with ethnic cultures of other peoples of the world, their focus on the cultural self-development; individual ethnic characteristics of the children in the education process, facilitating personal development, competent organization differentiated instruction; formation of the creative personality of the pupil, the pupil on the basis of folk pedagogy; improving the organization of educational process on the basis of the attainment of the national pedagogical traditions of Ukrainians, improving the culture of pedagogical communication; accounting for the diversity of national pedagogical cultures, the formation on this basis of one's own culture pedagogical creativity.

Key words: pedagogical creativity, cultural culture, national pedagogical culture, ethnopedagogics competence, the content of pedagogical creativity in the context of ethnopedagogics competence of teachers.

САВЧЕНКО НАТАЛІЯ ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА ОСОБИСТІСНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ

У статті проаналізовано сутність закономірностей, чинники, що безпосередньо впливають на формування ціннісних орієнтацій молоді, окреслено зміст особистісного самовизначення в процесі соціалізації, теоретично обґрунтовано, що підґрунтям самовизначення є особистісне самовизначення, яке здійснюється в сфері цінностей і являє собою активне визначення власної позиції відповідно до соціально значущих цінностей.

Ключові слова: соціалізація особистості, особистісне самовизначення, самореалізація, цінності, ціннісні орієнтації.

В статье проанализирована сущность закономерностей, факторы, которые непосредственно влияют на формирование ценностных ориентаций молодежи, очерчено содержание личностного самоопределения в процессе социализации., теоретически обосновано, что основой самоопределения является личностное самоопределение, которое осуществляется в сфере ценностей и представляет собой активное определение собственной позиции в соответствии с социально значимыми ценностями.

Ключевые слова: социализация личности, личностное самоопределение, самореализация, ценности, ценностные ориентации.

Essence of conformities to law, factors which directly influence on forming of the valued orientations of young people, is analysed in the article, outlined maintenance of personality self-determination in the process of socialization.. Conception of socialization engulfs conception of becoming and development of personality and conception of contacts of man with the social world, that surrounds it, and which influences on it, causing certain reactions and actions. Subsoil of self-determination is personality self-determination which is carried out in the sphere of values and shows by itself active determination of own position in accordance with socially meaningful values. Ponderability of the valued self-determination is explained that, at first, ascends genetically; secondly, is determining for development of all other types of self-determination. Therefore, the important element of definiteness of person is it the valued orientations.

Key words: socialization of personality, personality self-determination, self-realization, values, valued orientations.

ЧЕРКАСОВ ВОЛОДИМИР РОЛЬ ФАХОВИХ КАФЕДР В ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ МИСТЕЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ

У статті порушуються питання організації та надання консультативної допомоги щодо виконання кваліфікаційних робіт студентами і магістрантами вищих навчальних закладів мистецького спрямування. Пріоритет надається індивідуальній роботі наукового керівника зі студентом щодо змісту кваліфікаційної роботи, вибору методів і методик, запровадженню організаційно-педагогічних умов спрямованих на підвищення ефективності наукового дослідження.

Ключові слова: науково-дослідна діяльність, дослідницька компетентність, дослідно-експериментальне дослідження, кваліфікаційні роботи, науково-практичні конференції, обґрунтування та вибір тема дослідження, об'єкт і предмет дослідження, етика науковця, загальноосвітні навчальні заклади, викладачі фахових кафедр.

В статье рассматриваются вопросы организации и предоставления консультативной помощи в подготовке квалификационных работ студентами и магістрантами высших учебных заведений искусствоведческого направления. Приоритетом является индивидуальная работа научного руководителя со студентом над содержанием квалификационной работы, выбор методов и методик, внедрение организационно-педагогических условий направленных на повышение эффективности научного исследования.

Ключевые слова: научно-исследовательская деятельность, исследовательская компетентность, научно-экспериментальное исследование, квалификационные работы, научно-практические конференции, обоснование и выбор темы исследования, объект и предмет исследования, этика исследователя, общеобразовательные учебные заведения, преподаватели специальных кафедр.

The article raises questions of the research activities of university students artistic direction in writing theses different levels (of course, degree, master's degree). The content collaboration and student supervisor in the organization of research activities and conduct experimental work in different areas of music pedagogy, general music and music-teacher education.

Given the specificity of scientific and educational research in the field of musical and educational author focuses on the selection of research topics, grounding lines of research, the role of the supervisor in identifying and pursuing approaches to disclosure of the contents topic. Priority is given to individual work supervisor with the student on the content of the qualification, selection methods and techniques, and implementation of organizational and pedagogical conditions to improve the efficiency of scientific research. In addition, some focus on the training of historiographical research on certain areas of the formation and development of music education in different periods of historical development.

The author substantiates the leading role of teachers specialized departments in the organization of research activity of students, their participation in the students' scientific circles and problem groups. Author determined willingness of young people to participate in scientific conferences at various levels, work on the preparation of materials for publication in the collections of student papers. Valuable impact teaching and assistant practice the content of research, research competence formation of future professionals of music.

Key words: research and development, research expertise, research and experimental studies of the qualification, scientific conferences, study and research topic selection, object and subject of research ethics scholar, general education, professional teachers departments.

БАБЕНКО ТЕТЯНА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГА

У статті робиться спроба теоретично визначити зміст професійної культури педагога та особливості її формування у процесі професійної підготовки у вищому навчальному закладі. Формуванню професійної культури педагога буде сприяти вивчення на старших курсах навчального спецкурсу «Професійна культура педагога»

Ключові слова: професійна культура педагога, професійна освіта, вищий навчальний заклад, професіоналізм, спецкурс.

В статье делается попытка теоретически определить содержание профессиональной культуры педагога и особенности ее формирования в процессе профессиональной подготовки в высшем учебном заведении. Формированию профессиональной культуры педагога будет способствовать изучение на старших курсах спецкурса «Профессиональная культура педагога».

Ключевые слова: профессиональная культура, профессиональное образование, высшее учебное заведение, профессионализм, спецкурс.

The article analyzes the content of the concept of teacher professional culture. Generalization of theoretical approaches to defining the essence of culture and content characteristics of professional culture teacher reported that the professional culture of professionalism is the foundation of future teachers, an indicator of his professional competence and readiness. Problems of formation of professional culture, social, spiritual and moral development of students, opening their creativity should be fundamental to improve the training and education of students. In this regard, the preparation of the new formation of the teacher should be given considerable attention to the formation of his professional pedagogical culture. All this led to the development course "Professional culture teacher", which is available to students studying Kirovograd State Pedagogical University. The said special course designed primarily for students who have received education and qualification level "Bachelor" with teaching profession, have sufficient proficiency and ready to conceptualize issues of professional culture and working out on this basis of their own professional self-development strategy.

Key words: teacher professional culture, vocational training, higher education institutions, professionalism, a special course.

БЛИК ЛЮБОВ РЕАЛІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ПАЛІАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ КОЛЕДЖІВ

У статті розглядаються педагогічні умови формування паліативної компетентності майбутніх медичних сестер бакалаврів, Узагальнено досвід реалізації педагогічних умов шляхом використання в процесі експериментальної роботи цілого комплексу розвивальних вправ, організаційно-діяльнісних ігор, численних тренінгів, створення системи ситуаційних завдань зростаючої складності й проблемності, сучасних інноваційних технологій розвитку комунікативних вмінь, активізації волонтерської діяльності, наставництва й активної соціальної позиції.

Ключові слова: педагогічні умови, професійна підготовка, паліативна компетентність, технології навчання, тренінги, медичні сестри, бакалаври медицини.

В статье рассматриваются педагогические условия формирования паллиативной компетентности будущих медицинских сестер бакалавров. Обобщено опыт реализации педагогических условий путем использования в процессе экспериментальной работы целого комплекса развивающих упражнений, организационно-деятельных игр, многочисленных тренингов, создания системы ситуативных заданий возрастающей сложности и проблемности, современных инновационных технологий развития коммуникативных умений, активизации волонтерской деятельности, наставничества и активной социальной позиции.

Ключевые слова: педагогические условия, профессиональная подготовка, паллиативная компетентность, технологии обучения, тренинги, медицинские сестры, бакалавры медицины.

The article highlights pedagogical conditions of formation of future Bachelors nurses palliative competence. Formation of motivational sphere aimed at interiorization of professional values; organization of student-oriented training of future Bachelors of medicine on the humanization of the interaction of the pedagogical process and the development of their moral qualities; designing the content of educational material with a palliative situation training tasks, adequate commercial competencies; instilling deontological skills at pre-clinical stage of training, use of modern innovative technologies development of communicative skills; activation of volunteers work activities, mentoring and active social position of youth. Generalized experience of realization of teaching conditions through the use of in the process of experimental work of the whole complex developmental exercises, organizational games, numerous workshops, creation of the system of situational challenges growing.

Key words: pedagogical conditions, professional training, palliative competence, technologies of study, trainings, nurses, Bachelors of Medicine.

ВЄНСВЦЕВА ЄВГЕНІЯ КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІВ ВИХОВАНOSTІ БІЛІНГВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

У статті обґрунтовується актуальність виховання білінгвальної культури спілкування і виокремлюються когнітивний, мотиваційно-ціннісний та комунікативно-поведінковий критерії вимірювання її вихованості. Відповідно до основних складових зазначених критеріїв та їх показників описуються три рівні вихованості білінгвальної культури спілкування майбутніх вчителів: високий, середній та низький.

Ключові слова: білінгвальне спілкування, білінгвальна культура спілкування, критерії вихованості, показники, рівні вихованості білінгвальної культури спілкування студентів.

В статье обосновывается актуальность воспитания билингвальной культуры общения и выделяются когнитивный, мотивационно-ценностный и коммуникативно-деятельностный критерии её воспитанности. В соответствии с основными составляющими данных критериев и их показателей описываются три уровня воспитанности билингвальной культуры общения будущих учителей: высокий, средний и низкий.

Ключевые слова: билингвальное общение, билингвальная культура общения, критерий воспитанности, показатели, уровни воспитанности билингвальной культуры общения студентов.

The present article deals with the problem of the future teachers' bilingual development at pedagogical universities, its criteria, indicators and levels. The notion of the future teachers' bilingual development is defined as the pedagogical process of applying special knowledge, skills and bicultural perception which leads to mastering the bilingual communication. There are three main criteria to be singled out as far as the future teachers' bilingual development is concerned. The cognitive criterion deals with special bilingual, sociocultural, professional and conflict knowledge as well as indicators typical of it. The value-motivational criterion focuses on the motives, moral values and their indicators. The communicative criterion touches upon basic bilingual, sociocultural, professional and conflict skills as well as its indicators. The content of the criteria mentioned and their main constituents make it possible to define the three levels of the future teachers' bilingual development at pedagogical universities: high, average and low. Each of the levels is described according to the three criteria and their indicators.

Key words: bilingual communication, the future teachers' bilingual development, development criterion, indicators, levels of the bilingual development.

ГАЛЕТА ЯРОСЛАВ РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТРЕБ У СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ

У статті розкривається сутність поняття інформаційна потреба. Здійснена спроба визначення її ролі у процесі становлення особистості.

Ключові слова: інформаційна потреба, особистість, інформаційне суспільство, інформаційні технології, інформація.

В статье раскрывается сущность понятия информационная потребность. Осуществленная попытка определения ее роли в процессе становления личности.

Ключевые слова: информационная потребность, личность, информационное общество, информационные технологии, информация.

The article reveals the essence of the concept of information need. An attempt was made to determine its role in the process of personality formation. The conditions that stimulate the emergence of the need for new information. Analyzed ways and mechanisms to meet the information needs. The attention is focused on the emergence of a new activity and information. Described algorithm for the emergence and functioning of information needs. It is shown that the concept of "need in library and bibliographic resources", "documents", "need to read" are not synonymous, the term "information need" and can only be seen as its integral parts that represent specific stages of information needs. The article reveals the essence of the concept of information need. An attempt was made to determine its role in the process of personality formation. It is proved that the information needs have a significant feature compared to the other, namely, the need for information is accompanied by the implementation of any other requirements

Key words: information needs, personality, information society, information technology, information.

ДЕМЧЕНКО ВІТАЛІЙ ЗМІСТ КАТЕГОРІЇ «ОСОБИСТІСНЕ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ»

Здійснено аналіз феномену самовдосконалення особистості у педагогічному, психологічному та філософському аспектах. Визначено сутнісні риси самовдосконалення.

Ключові слова: самовдосконалення, особистість, саморозвиток, активність, самовиховання.

Осуществлен анализ феномена самоусовершенствования личности в педагогическом, психологическом и философском аспектах. Определенно сущностные черты самоусовершенствования.

Ключевые слова: самоусовершенствование, личность, саморазвитие, активность, самовоспитание.

Was analyzed the phenomenon of self-improvement of personality in the pedagogical, psychological and philosophical aspects.

Defined essential features self-improvement. Special attention was paid to the relationship of the categories of "self-education" and "self-improvement". It is shown that the principle of integrity acts as a basis of distinguishing between self-education and self-improvement.

Through the philosophical category of "self" was shown the connect of concepts of "personality" and category "self-improvement".

Were separated the positions that determine the future directions of development of this problem, in particular: detection of special nature of self-improvement, its essence and content in modern conditions; determining its place among other processes of self-development of personality; justification of main determinants of self-improvement of personality ; disclosure of the concept of "individual strategy", "biographical project" and detection of depending strategies, orientation of self-improvement of personality from the significant values of society, the level of culture personality; demonstration of basic strategies and models of self-improvement of personality in the modern Ukrainian society.

Key words: self-improvement, personality, self-development, activity, self-education.

ДУБІНКА МИКОЛА СПЕЦИФІКА ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

У статті автор розкриває основні засади професійного самовизначення студентів у процесі їх фахової підготовки, а також доводить, що зазначена характеристика особистості має специфічні властивості, а її сформованість є першоосною й запорукою продуктивності подальшого професійного становлення майбутнього фахівця.

Ключові слова: професійне самовизначення, особистість майбутнього фахівця, фахова підготовка, професійне становлення, професійна діяльність.

В статье автор раскрывает основные принципы профессионального самоопределения студентов в процессе их профессиональной подготовки, а также доводит, что эта характеристика личности имеет специфические свойства, а ее сформированность является основой и залогом продуктивности последующего профессионального становления будущего специалиста.

Ключевые слова: профессиональное самоопределение, личность будущего специалиста, профессиональная подготовка, профессиональное становление, профессиональная деятельность.

In the article an author exposes basic principles of professional self-determination of students in the process of their professional training: grounds actuality of the outlined problem and basic tasks of this process; determines major descriptions (activity, capacity for an independent choice, proper level of responsibility); distinguishes the row of constituents : process, subject, limits in relation to that there is self-determination; outlines the different aspects of activity, through that self-determination (normative, real, psychological) comes true; distinguishes the stages of professional self-determination of specialist (forming of professional intentions, professional studies, professional adaptation, partial or complete self-realization of personality in the profession), each of that is characterized by own tasks to development.

An author asserts that professional self-determination is a becoming aspect as a specialist and his socialization, in the process of that a future specialist acquires readiness to independent, creative professional activity on the basis of realization and subjective correlation of public requirements with own

potential and present capabilities, the complex of internal terms, as a result he acquires ability to the independent acceptance of decisions in relation to important professional aims, that make sense both for to the subject, and for society.

An author proves that the marked description of personality is specific characteristics, and its forming is fundamental principle and mortgage of the productivity of the further professional development of future specialist.

Key words: professional self-determination, personality of future specialist, professional training, professional development, professional activity.

ЄФІМЕНКО СВІТЛАНА РЕЗУЛЬТАТИ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ

Автором здійснено наукове обґрунтування проблеми розвитку інтелектуально-творчого потенціалу майбутнього учителя технологій. Окреслено структуру технології розвитку інтелектуально-творчого потенціалу майбутнього учителя технологій в процесі професійної підготовки. Здійснено аналіз результатів експериментального дослідження запропонованої технології навчання.

Ключові слова: інтелектуально-творчий потенціал учителя технологій, технологія, організаційно-педагогічна умова, інтелектуально-творче освітнє середовище, інтелектуально-творчий освітній потенціал.

Автором осуществлено научное обоснование проблемы развития интеллектуально-творческого потенциала будущего учителя технологий. Очерчена структура технологии развития интеллектуально-творческого потенциала будущего учителя технологий. Осуществлен анализ результатов экспериментального исследования предложенной учебной технологии.

Ключевые слова: интеллектуально-творческий потенциал учителя технологий, технология, организационно-педагогическое условие, интеллектуально-творческая образовательная среда, интеллектуально-творческий образовательный потенциал.

An author grounds the problem the development of the intellectual and creative potential of the future teacher in technologies. An author analyses the last researches and publications the decision of problem is founded in that. He distinguishes unsolved earlier part of this problem. An author cites data pedagogical research of this problem. An author outlines the structure the technology of development of the intellectual and creative potential of the future teacher in technologies. An author carries out the analysis of results the experimental research of technology the development of the intellectual and creative potential of the future teacher in technologies in the process of professional preparation. He draws conclusion that technology of studies is offered to them is effective. An author underlines that the organizationally-pedagogical terms of this technology are worked out assist to development of intellectually-creative potential of future teacher of technologies. At the end of the article an author outlines the prospects of further secret services straight of research this problem.

Key words: intellectual and creative potential of teacher of technologies, technology, organizationally-pedagogical condition, intellectual and creative educational environment, intellectual and creative educational potential.

ЗАВІТRENKO ДОЛОРЕС ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ У ТЕХНІЧНІЙ СФЕРІ

У статті проаналізовано особливості виховання обдарованих дітей у технічній сфері в умовах інформаційно-технічного прогресу. Визначено основні риси обдарованості, їх значення для особистісного розвитку дитини; досліджено структуру технічних здібностей та основні психічні компоненти, з яких вони складаються; виділено властивості професійного мислення в технічній сфері; розроблено механізм виявлення особливих здібностей дитини під час виховання з метою запобігання втрати професійних навичок у майбутньому.

Ключові слова: виховання, поняття обдарованості, структура обдарованості, обдарована дитина, дитяча обдарованість, виявлення дитячої обдарованості, технічна обдарованість, технічне розуміння, технічний інтелект, технічна креативність, лабіальність.

В статье проанализированы особенности воспитания одаренных детей в технической сфере в условиях информационно-технического прогресса. Определены основные черты одаренности, их значение для личностного развития ребенка. Исследована структура технических способностей и основные психические компоненты из которых они состоят. Выделены свойства профессионального мышления в технической сфере. Разработан механизм выявления особых способностей ребенка во время воспитания, с целью предотвращения потери профессиональных навыков в будущем.

Ключевые слова: воспитание, понятие одаренности, структура одаренности, одаренный ребенок, детская одаренность, признаки детской одаренности, техническая одаренность, техническое понимание, технический интеллект, техническая креативность, лабиальность.

The paper analyzes features of education of gifted children in the technical area in terms of information and technology. We determined the main features of talent, their importance for personal development. The structure of technical skills and basic mental components of which they are composed. In the technical field are allocated features of professional thinking. The mechanism of identifying special abilities of the child during training to prevent loss of skills in future. At the time of impetuous and comprehensive growth of technologies while needs in people who have innovative thinking are increasing, who are able to formulate and solve problems. It should be noted, today our society is lack of creative, people who think non-standard. These people stand out, firstly, they are able to highlight the fundamental skills in any matter and secondly, their talent to create the approach of solving the problem. Gifted, so called humans whose gift is clearly higher if to compare with average people, the ability of majority.

Key words: education, the definition of giftedness, the structure of giftedness, gifted child, children giftedness, characteristics of children's giftedness, technical skills, technical understanding, technical intelligence, technical creativity.

ЗАЛЕСОВА ПРИНА ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ РЕПЕРТУАРНИХ РЕШТОК Д. КЕЛЛІ У ПРОЦЕСІ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАЦІОНАЛЬНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

У статті проведено аналіз когнітивної теорії Д.Келлі з точки зору застосування її у формуванні міжнаціональної толерантності особистості. На основі використання техніки репертуарних решіток Д.Келлі, модифікованою Г.Солдатовою, визначено як молодь інтерпретує людей інших національностей у своєму оточенні.

Ключові слова: когнітивна теорія, конструктивний альтернативізм, особистісний конструкт, типи конструктів, міжнаціональна толерантність.

В статье проведен анализ когнитивной теории Д. Келли из точки зрения использования ее в формировании межнациональной толерантности личности. На основании использования техники репертуарных решеток Д.Келли, модифицированной Г. Солдатовой, определено как молодежь интерпретирует людей других национальностей в своем окружении.

Ключевые слова: когнитивная теория, конструктивный альтернативизм, личностный конструкт, типы конструктов, межнациональная толерантность

The article analyzes G.Kelly's cognitive theory in terms of its use in the formation of inter-ethnic tolerance of the individual.

The personality construct – is an idea or thought, which a person uses for the purpose of understanding, interpreting, explaining one's own experience. The idea is that everyone perceives reality through own models or constructs that are necessary to create a picture of the world. Construct validity is tested by the effect of the forecast. Such constructs may exist in the field of international relations, particularly in relation to the detection of other nations, ethnic groups, nations, feature characteristic of a particular ethnic group. For educational studies the study of the level of inter-ethnic tolerance is very important since it aims at the forehanded detection of negative ethnic stereotypes and guidelines.

On the basis of repertory grids technique D.Kelly, modified by H.Soldatova it is defined how young people interpret other nationalities in their environment.

The choice of this methodology is grounded by the fact that it is one of the most effective ways for studying the internal world of the individual, one's feelings, experiences, values, attitudes, identities and stereotypes. The object of the study are the students as recently the problem of tolerance guidelines of young people are studied actively enough.

Key words: cognitive theory, constructive alternative, personal construct types of constructs inter-ethnic tolerance.

ІВАНІЙ ОЛЕНА ЗАСТОСУВАННЯ АКСІОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ В ПРАВОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Проаналізовано актуальність застосування аксіологічного підходу в правовій підготовці майбутніх учителів. Охарактеризовано ціннісне наповнення змісту правової освіти, ціннісна визначеність та аксіологічна діяльність суб'єктів навчально-виховного процесу як головні умови формування правових ціннісних орієнтацій студентів.

Ключові слова: аксіологічний підхід, правові ціннісні орієнтації, студенти, навчально-виховний процес, правознавчі дисципліни.

Проанализированы актуальность применения аксиологического подхода в правовой подготовке будущих учителей. Охарактеризованы ценностное наполнение содержания правового образования, ценностная определенность и аксиологическая деятельность субъектов учебно-воспитательного процесса как главные условия формирования правовых ценностных ориентаций.

Ключевые слова: аксиологический подход, правовые ценностные ориентации, студенты, учебно-воспитательный процесс, правоведческое дисциплины.

The urgency of axiological approach in legal training of future teachers was analyzed. Value filling of content of legal training, value determination and axiological activity of subjects of educational process as the conditions of the formation of students' legal value orientations were characterized.

Key words: axiological approach, legal value orientations, students, educational process, jurisprudential disciplines.

КИР'ЯН ТЕТЯНА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДСЕСТЕР У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ НА РУБЕЖІ XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ

Статтю присвячено з'ясуванню основних напрямів виховання майбутніх сестер у вищих медичних закладах II рівня акредитації на межі XX – XXI століття, зокрема національно-патриотичного, морального, етичного та правового виховання студентської молоді. Розкрито особливості організації навчально-виховного процесу в вищих медичних навчальних закладах. Зазначається, що соціально-економічним дисциплінам належить важливе місце в системі вищої освіти, адже вона покликана готувати фахівця не лише з глибокими спеціальними знаннями, а і як громадянина з високим інтелектуальним потенціалом.

Ключові слова: виховання, майбутні медсестри, вищі медичні навчальні заклади, національно-патриотичне, моральне, етичне, правове виховання, кінець XX – початок XXI століття.

Статья посвящена выяснению основных направлений воспитания будущих сестёр в высших медицинских заведениях II уровня аккредитации на рубеже XX – XXI века, в частности национально-патриотического, нравственного, этического и правового воспитания студенческой молодежи. Раскрыты особенности организации учебно-воспитательного процесса в высших медицинских учебных заведениях. Отмечается, что социально-экономическим дисциплинам принадлежит важное место в системе высшего образования, ведь она призвана готовить специалиста не только с глубокими специальными знаниями, но и как гражданина с высоким интеллектуальным потенциалом.

Ключевые слова: воспитание, будущие медсёстры, высшие медицинские учебные заведения, национально-патриотическое, нравственное, этическое, правовое воспитание, конец XX – начало XXI века.

The article is devoted to the elucidation of the main directions in the education of future nurse in higher medical institutions of the II level of accreditation at the turn of XX – XXI century, in particular the national-Patriotic, moral, ethical and legal education of students. Peculiarities of organization of educational process in higher medical educational institutions. It is noted that socio-economic disciplines has an important place in the system of higher education, because it is designed to prepare an expert not only with profound special knowledge, but also as a citizen with high intellectual potential, public and national-political beliefs. It is noted that the main task of the educational work during studies of the socio-economic cycle are: the formation of modern social ideal based on the principles of truth, goodness, and beauty; the education of national dignity, conscious and respectful attitude to the laws of the state and its symbols; the formation of cultural behavior, business and household etiquette; the formation of a tolerant and respectful attitude to the culture, customs, traditions, history of his people and other Nations; the development of individual creative abilities of students, to provide conditions for its realization; creating the ability to avoid conflict, to adapt to different situations and constructively to influence them, to adjust and regulate their own behavior.

Key words: education, future nurse, senior medical schools, national-patriotic, moral, ethical, legal education, the end of XX – beginning of XXI century.

КОНОНЕЦ НАТАЛІЯ ПОНЯТТЯ РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ У ЗАРУБІЖНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ

У статті акцентовану увагу на питанні аналізу поняття ресурсно-орієнтованого навчання (resource-based learning) у зарубіжній педагогічній практиці. На основі аналізу наукових праць та досліджень зарубіжних науковців визначено поняття "ресурсно-орієнтоване навчання".

Ключові слова: ресурсно-орієнтоване навчання, технологія, навчання, дидактична система, освіта протягом життя.

В статье акцентировано внимание на вопросе анализа понятия ресурсно-ориентированного обучения (resource-based learning) в зарубежной педагогической практике. На основе анализа научных работ и исследований зарубежных ученых определено понятие "ресурсно-ориентированное обучение".

Ключевые слова: ресурсно-ориентированное обучение, технология, обучение, дидактическая система, образование в течение жизни.

Article accented attention on analyzing the concept of resource-based learning in foreign pedagogical practice. Based on the analysis of scientific papers and studies of foreign scholars defined the concept of "resource-based learning". Resource-based learning (RBL) – a set of forms and methods of training, aimed at a holistic approach to the educational process, which is aimed not only at learning and the acquisition of skills, but also on the ability of self-training and active transformation of the information environment by finding and practical application of information resources. The main characteristic of resource-based

learning is that learning is carried out in tandem "teacher-librarian" based on modern innovative learning technologies, targeted to independent search and research student and education throughout life (lifelong learning). The author focuses on the fact that resource-based learning develops IT literacy and information culture is a key vector of lifelong learning. Resource-based learning places responsibility on students for their own learning, but provides a more flexible and convenient conditions for it (time, place, educational resources).

Key words: resource-based learning, technology, training, didactic system, lifelong learning.

КОСТЮЧЕНКО НАТАЛІЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИКИ І МАТЕМАТИКИ

У статті висвітлені проблеми формування математичної компетентності майбутніх учителів фізики і математики. Автором зацентовано увагу на підходах щодо ефективного використання навчально-ігрових технологій та окреслено їх позитивний вплив на процес формування математичної компетентності майбутніх учителів зазначеної спрямованості.

Ключові слова: формування, математична компетентність, математичні знання, уміння, навички, математична освіта, професійна підготовка, майбутні вчителі фізики і математики.

В статье раскрыто проблемы формирования математической компетентности будущих учителей физики и математики. Автором сосредоточено внимание на подходах эффективного использования учебно-игровых технологий та очерчено их позитивное влияние на процесс формирования математической компетентности будущих учителей указанной направленности.

Ключевые слова: формирование, математическая компетентность, математические знания, умения, навыки, математическое образование, профессиональная подготовка, будущие учителя физики и математики.

The problems of forming of mathematical competence and problem of professional preparation of future teachers of physics and mathematics examined in the article. The author devotes attention to the realization of approaches to effective influence of the use of educational-playing technologies in the process of forming of mathematical competence of future teachers of physics and mathematics. Thus, a problem of forming of mathematical competence of future teachers of physics and mathematics is an important constituent of their professional activity and promotes efficiency of process of professional preparation of future specialist. Also this problem is actual, is in the spotlight of native and foreign scientists in the field of physics and mathematics disciplines. On the basis of analysis of pedagogy-psychology and methodical literature the author determines the problems of forming of mathematical competence of future teachers of physics and mathematics. Efficiency of the use of educational-playing technologies is confirmed at forming of mathematical competence of future teachers of physics and mathematics. Searching the ways of further decision of problems of forming of mathematical competence and taking into account experience of practical teachers-workers of higher school, mark that important factor in organization of educational-cognitive activity is the use of nontraditional forms of studies in maintenance of teaching of the physics and mathematics disciplines. Among that it is possible to offer abandonment from a reproductive reiteration, giving advantage to the tasks, which stimulate cognitive activity, usage of operations of transformation, constructing, computer technologies, educational-playing technologies

Key words: forming, mathematical competence, mathematical knowledge, abilities, skills, mathematical education, professional preparation, future teachers of physics and mathematics.

КРАВЦОВ ВІТАЛІЙ ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ У ПРОЦЕСІ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАДАЧ

У статті аналізуються теоретичні підходи до інтерпретації сутності та змісту методологічної культури майбутнього вчителя. Головна увага приділена аналізу умов та чинників формування методологічної культури майбутнього вчителя у навчально-виховному процесі педагогічного ВНЗ.

Ключові слова: методологічна культура, методологія, методологія педагогіки, педагогічні задачі.

В статье анализируются теоретические подходы к интерпретации сущности и содержания методологической культуры будущего учителя. Главное внимание уделено анализу условий и факторов формирования методологической культуры будущего учителя в учебно-воспитательном процессе педагогического вуза.

Ключевые слова: методологическая культура, методология, методология педагогики, педагогические задачи.

The theoretical principles of interpretation of the nature and the content of the methodological culture of the future teacher have been described in the article. The author considers the methodological culture of the future teacher as a holistic and multi-tiered formation in the structure of his personality, containing educational philosophy (beliefs), knowledge of teaching methodology, possession of methods and methodology of scientific knowledge, alertness of the methodological reflection mode, advanced pedagogical

skills of critical analysis of reality, the educational system of the estimation and universal values that determine professional consciousness and deterministic properties of the integrated individuality.

Special attention have been paid to the analysis of conditions and means of formation of the methodological culture of the future teacher. The peculiarities of formation of the methodological culture in the process of learning and solving the educational problems.

Key words: methodological culture, methodology, methodology of the pedagogy, pedagogical tasks.

КРАВЦОВА ТЕТЯНА ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРЕДСТАВНИКІВ РЕФОРМАТОРСЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЩОДО ВИВЧЕННЯ ДИТИНИ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

У статті стисло розкривається практична діяльність представників реформаторської педагогіки, щодо організації вивчення дитини та дитинства. У роботі зосереджено увагу на практичному досвіді як зарубіжних, так і вітчизняних представників реформаторської педагогіки, охарактеризовано особливості діяльності наукових товариств, які займалися цілісним вивчення природи дитини та її розвитку.

Ключові слова: вивчення дитини, природа дитини, педагоги-реформатори, реформаторська педагогіка, експериментальна педагогіка.

В статье кратко раскрывается практическая деятельность представителей реформаторской педагогики, по организации изучения ребенка и детства. В работе сосредоточено внимание на практическом опыте как зарубежных, так и отечественных представителей реформаторской педагогики, охарактеризованы особенности деятельности обществ, которые занимались целостным изучением природы ребенка и его развития.

Ключевые слова: изучение ребенка, природа ребенка, педагоги-реформаторы, реформаторская педагогика, экспериментальная педагогика.

It has been briefly revealed in the article the practical activities of the representatives of the reformist pedagogy as to the organization of studying the child and the childhood. It has been focused in the paper on the practical experience of both foreign and domestic representatives of reformist pedagogy, it has been described the features of the scientific societies which were involved in studying the holistic nature of the child and its development. It has been grounded that domestic teachers-reformers engaged in a thorough study of the influence of nature on the formation on the child behavior and then the further usage of the survey' results to identify the opportunities of the teacher for upbringing. The results of the theoretical achievements, their appropriateness and suitability were tested in practice at the experiential-pedological institutions. The author describes the experience of the organization of the pedological service in Ukraine which is characterized by the focus on the study of the nature of the child and children's groups.

Key words: studying the child, the child's nature, educators, reformers, Reformatory pedagogy, experimental pedagogy.

ЛЕЩЕНКО ГЕННАДІЙ ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З АВАРІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА БЕЗПЕКИ НА АВІАТРАНСПОРТУ

У статті аналізується дефініція «професійна підготовка», її трактування різними дослідниками. Подається авторське визначення поняття «професійна підготовка фахівців з аварійного обслуговування на авіаційному транспорті». Автор відзначає, що ефективна діяльність фахівців з аварійного обслуговування на авіаційному транспорті в екстремальних ситуаціях можлива лише за умови повноцінної підготовленості до цього, що, в стратегічному плані, передбачає формування їх професійної надійності, а дії в таких ситуаціях для них мають бути звичною нормою.

Ключові слова: професійна підготовка, професійний розвиток фахівця, освітні системи, аварійне обслуговування на авіаційному транспорті, професійно-екстремальна готовність.

The article analyzes the definition of «professional training», its interpretation by different researchers. Approaches to understanding the essence of the concept are provided. The author's definition of the concept «professional training of specialists of air transport emergency service» are defined. It is noted that the published works describe in details the extreme situation, the content of legal documents, technical security means, the problems of safe environment and working conditions, the organizational activities during the emergency situations and the elimination of the consequences. The author notes that the effective activity of specialists of air transport emergency service in extreme situations is only possible in case of full preparedness to it, which in terms of strategy presupposes the formation of their professional reliability, and the actions in such situations for them should customary ones.

Key words: professional training, specialist's professional development, educational systems, emergency service of air transport, professional extreme readiness.

MYTSENKO VALERIY MULTICULTURAL PRINCIPLES IN THE PROCESS OF FORMATION OF PROFESSIONAL SKILLS OF FUTURE SPECIALISTS

В статті розглянуто феномен мультикультуралізму з точки зору освіти. Наведені основні принципи та концепції мультикультурної освіти як невід'ємної частини ефективного навчального та

виховного процесу. Характеризуються історичні та соціально-економічні аспекти становлення полікультурної освіти. Актуалізуються питання формування мультикультурної компетенції студентів під час навчання.

Ключові слова: мультикультуралізм, мультикультурне суспільство, принципи мультикультурної освіти.

В статті рассмотрено феномен мультикультуралізму з точки зору освіти. Приведені основні принципи і концепції мультикультурного освіти як неотъемлемой части ефективного навчального і виховного процесу. Охарактеризовані історичні і соціально-економічні аспекти становлення полікультурного освіти. Актуалізується питання формування мультикультурної компетенції студентів в процесі навчання.

Ключевые слова: мультикультуралізм, мультикультурное общество, принципы мультикультурного образования.

The article discloses the phenomenon of multiculturalism from the point of view of education. The main long-term benefits of the global perspective of multicultural education were identified. The core principles and concepts of multicultural education as an integral part of the effective educational and pedagogical process were presented. It was stated that civic equality is an essential characteristic of a democratic nation-state. The conditions and concepts with the hope that they will help universities to reflect the diversity within their societies, promote the unity that is essential for the survival of a democratic polity, and help students become effective citizens in the global community were offered. Historical, social and economic aspects of the incipience of multicultural education were characterized. The issues of the formation of multicultural competence of students in the process of education were updated.

Key words: multiculturalism, multicultural society, principles of multicultural education.

НИКІТИНА ОЛЕНА ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ

В статті розглянуто проблему формування навчальної діяльності молодших школярів. Проаналізовано можливості формування навчальної діяльності на уроках математики, деталізовано зміст понять «навчальна задача» і «арифметична задача». Розкрито можливості застосування проблемних ситуацій, як один із способів постановки навчальної задачі на уроках математики в початкових класах.

Ключові слова: навчальна діяльність, математика, навчальна задача, проблемна ситуація, метод рефлексії, вміння вчитися, молодший школяр.

В статті рассмотрена проблема формирования учебной деятельности младших школьников. Проанализированы возможности формирования учебной деятельности на уроках математики, детализировано содержание понятий «учебная задача» и «арифметическая задача». Раскрыты возможности применения проблемных ситуаций, как одного из способов постановки учебной задачи на уроках математики в начальных классах.

Ключевые слова: учебная деятельность, математика, учебная задача, проблемная ситуация, метод рефлексии, умение учиться, младший школьник.

The article deals with the problem of formation of educational activity of younger students. The possibilities of formation of educational activities in mathematics lessons are analyzed. The significance of educational activity in mathematics lessons is shown. The content of the curriculum for primary schools due to ensure the implementation of the activity approach to the study of elementary mathematics course was analyzed. The concept of "learning task" and "arithmetic task" was explained. The distinctive features of those concepts were analyzed. The possibilities of application of problem situations as a way of learning tasks in mathematics lessons in primary school were revealed. The method of reflection as a way of organizing educational activity of younger schoolboys on resolving problem situations was described. The significance of educational activity for successfully masters basic mathematical skills and abilities younger pupils was underlined.

Key words: educational activity, math, learning task, problem situation, the method of reflection, learning to learn, junior students.

НОВОПИСЬМЕННИЙ СЕРГІЙ ТРЕНІНГ-ПРАКТИКУМ: «ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЯК ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ НАЦІЇ»

Під час практикуму розглядаються проблеми виховання і формування здорового способу життя. Автор визначає шляхи удосконалення практичних методів роботи із означеної проблеми. Дослідником аналізуються проблеми збереження здоров'я дітей в умовах сучасної України. Зокрема автор розкриває і аналізує причини біологічних і психологічних відхилень у дітей дошкільного віку, учнів і студентів.

Ключові слова: здоров'я, формування, стан, професійний, особистість, рівень, вплив, зусилля.

Во время практикума рассматриваются проблемы воспитания и формирования здорового образа жизни. Автор определяет пути совершенствования практических методов работы с этой проблемы.

Исследователем анализируются проблемы сохранения здоровья детей в условиях современной Украины. В частности автор раскрывает и анализирует причины биологических и психологических отклонений у детей дошкольного возраста, учащихся и студентов.

Ключевые слова: здоровье, формирование, состояние, профессиональный, личность, уровень, влияние, усилие.

During the workshop the problems of education and a healthy lifestyle. Designed ethical and psychological transmission channel everyday healthy life values, in particular, is the key to civilization and cultural progress of the nation. It is noted that in recent years, along with biomedical, a large number of psychological and educational development, which translate the problem at a higher level of moral ethical discussion. The author identifies practical ways of improving the working methods of the abovementioned problems. Researcher examines the problem of maintaining the health of children in today's Ukraine. In particular, the author reveals and analyzes the causes of biological and psychological abnormalities in preschool children, pupils and students.

Key words: health, development, status, occupation, personality, level, impact force.

ОКОЛЬНИЧА ТЕТЯНА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОГРАФІЇ В ХІХ СТОЛІТТІ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У ВИВЧЕННІ СВІТУ ДИТИНИ СХІДНИХ СЛОВ'ЯН.

В публікації розкривається проблема розвитку етнографічних досліджень ХІХ століття, що стосувалися світу дитини східних слов'ян. В статті автор робить наголос на те, що етнографічні матеріали є цінними для історії педагогіки з фактологічного погляду та становлять важливу групу джерел у вивченні народної педагогіки.

Ключові слова: народна педагогіка, народна культура, українська етнографія, народний побут.

В публикации автором раскрывается проблема развития этнографических исследований XIX век, которые касаются мира ребенка восточных славян. В статье автор делает ударение на то, что этнографические материалы значущие для истории педагогики с фактологического взгляда и становятся важную группу источников для изучения народной педагогики.

Ключевые слова: народная педагогика, народная культура, украинская этнография, народный быт.

This publication reveals the problem of ethnographic studies of the nineteenth century, which concerned with the child world of Eastern Slavs. In the article, the author emphasizes that from the factual point of view ethnographic materials are valuable for the history of pedagogy and they are an important group of sources in the study of the folk pedagogy. In the nineteenth century, the world of the child renders active, this process was facilitated not only by professional educators - ethnographers make a significant contribution to the study of this problem because any description of the people is essentially impossible without his family and domestic institutions, ways of parenting. For the study of the specifics of parenting Eastern Slavs the important thing is a variety of important ceremonies, descriptions of clothing, children's furniture, accommodation, games, toys, children's participation in public life of the community.

The value of ethnographic sources decreases with the approach to the present. The records which have been made in the pre-reform Russian Empire are the most crucial for the study of the parenting Eastern Slavs' characteristics (until 1860..) as they contain the most archaic forms, which are forgotten then. The nineteenth century is a period of transition from the early accumulation of ethnographic information and knowledge about Ukraine to the formation of Ukrainian ethnography.

Key words: national pedagogy, national culture, ethnography, folk life.

ПАВЛЕНКО ОЛЕНА ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ЕКОНОМІКИ В СИСТЕМІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

В сучасних умовах розвитку та трансформації системи вищої освіти особливо гостро постала проблема вдосконалення роботи ВНЗ щодо навчання і виховання майбутніх викладачів економіки, які б мали високий рівень професіоналізму, активну професійну позицію, творчий стиль діяльності. В даних умовах вельми актуальною є проблема формування методичної культури майбутнього викладача економіки в умовах університетської освіти.

Ключові слова: економічна освіта; методична культура; формування; формування методичної культури майбутнього викладача економіки.

В современных условиях развития и трансформации системы высшего образования особенно остро стоит проблема совершенствования работы вузов по обучению и воспитанию будущих преподавателей экономики, которые должны иметь высокий уровень профессионализма, активную профессиональную позицию, творческий стиль деятельности. В данных условиях весьма актуальной является проблема формирования методической культуры будущего преподавателя экономики в условиях университетского образования.

Ключевые слова: экономическое образование; методическая культура; формирование; формирование методической культуры будущего преподавателя экономики.

In modern conditions of the development and transformation of the higher education system is particularly acute problem of improving the work of universities for training and education of future teachers of the economy, which should have a high level of professionalism, active professional position, creative style of activity. Under these conditions, is a very topical problem of formation of methodological culture of the future teacher of the economy in terms of university education. Since the problem of formation of methodological culture of the teacher of economics has not yet become a subject of special study; deep enough reasonable theoretical framework and its implementation in the way of teaching practice, which adversely affects the level of professionalism of the teacher of economics, the article focuses attention on defining the essence of the concept of "formation" in the scientific literature; granted the author's definition of the concept of «the formation of methodological culture of the future teacher of economics in the university education system».

Key words: economic education; methodical culture; formation; formation of methodological culture of the future teacher of the economy.

ПЕРЦОВ ОЛЕКСАНДР ОРГАНІЗАЦІЯ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ У ЄЛИСАВЕТГРАДСЬКОМУ КАВАЛЕРІЙСЬКОМУ ЮНКЕРСЬКОМУ УЧИЛИЩІ

У статті розкриваються проблеми вітчизняної військової освіти кінця XIX – початку XX століття. Звертається увага на організацію морального виховання в Єлисаветградському кавалерійському юнкерському училищі. Досліджено, що виховна робота здійснювалася викладачами, стройовими офіцерами і юнкерами старших класів. Важливим напрямом роботи було формування релігійних почуттів та патріотизму. Розглядаються засоби виховання моральної поведінки – дисципліна і традиції.

Ключові слова: Єлисаветградське кавалерійське юнкерське училище, моральне виховання, релігійні почуття, патріотизм, дисципліна, традиції.

В статье раскрываются проблемы отечественного военного образования конца XIX – начала XX века. Особое внимание уделяется нравственному воспитанию в Елисаветградском кавалерийском юнкерском училище. Определено, что воспитательная работа в училище проводилась преподавателями, строевыми офицерами и юнкерами старших классов. Важными направлениями работы было формирование религиозных чувств и патриотизма. Рассматриваются такие средства воспитания морального поведения как дисциплина и традиции.

Ключевые слова: Елисаветградское кавалерийское юнкерское училище, моральное воспитание, религиозные чувства, патриотизм, дисциплина, традиции.

The article presents the analysis of military education in the end of the XIX – beginning of the XX century. Much attention is paid to the organization of moral upbringing in Elysavetgrad cavalry military school. It is found out that the upbringing work in the school was conducted by teachers, combatant officers and senior cadets. The tendencies of moral upbringing were ratified by the military directives: «The Collection of Military Resolutions», «The Instruction Book on Upbringing in Military Gymnasia and Progymnasia» (1881), «The Instruction Book Regulating the Rules of Military Upbringing and Organization of In-order in Military Schools» (1900, 1901). Based on the analysis of these directives, original school orders and senior school officers' memoirs it has been distinguished that the main tendencies included religious feelings upbringing and patriotism and loyalty development through discipline and traditions. Special emphasis is made on «Zuck» as a means of attraction to cadet school customs and traditions and the system of cadet selfgovernment. The main cadets' daily and monthly routine activities contributing to their moral upbringing are ascertained.

Key words: Elysavetgrad cavalry military school, military moral upbringing, religious feelings, patriotism, loyalty, discipline, traditions.

ПІВЕНЬ МИКОЛА, ІЩЕНКО АНДРІЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ЯК МЕТАФОРМА СИНЕРГЕТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНОГО САМОРОЗВИТКУ

У статті йдеться про методологічні аспекти формування освітнього простору, що утворюються як інструмент особистого саморозвитку; обґрунтування теоретичних підходів до вирішення проблем саморозвитку особистості та конструювання нею освітнього простору як інструменту самозмін.

Ключові слова: освітній простір, синергетичний і конструктивний підходи, організаційні метаформи, особистісний саморозвиток, автодидактичні навички, творча взаємодія

В статье говорится о методологических аспектах формирования образовательного пространства, образующегося как инструмент личного саморазвития; обоснование теоретических подходов к решению проблем саморазвития личности и конструирования ней образовательного пространства как инструмента самоизменения.

Ключевые слова: образовательное пространство, синергетический и конструктивный подходы, организационные метаформы, личностное саморазвитие, автодидактические навыки, творческое взаимодействие.

This article deals with methodological aspects of educational environment forming as an instrument of personal selfdevelopment. The forming of new conditions for authorship and creative interaction is available on the basis of constructivism and synergetics. In spite of large amount of scientific research last years the problem of autodidactic personal skills development is not solved as theoretically as well as practically. Autodidactic skills – it is the condition of the state and personal characteristics. They are directed for effective construction of educational environment and creative power self-auctualization in education and in selfhood development. Individual autodidactic skills – it is an action of taking, an action of dependence, an action of owning and an action of authorship. Such educational environment becomes the environment of subject capacity, its general purpose character. It becomes the environment of active operation in autodidactic knowledge, directing to special purpose reaching. It becomes the environment of realization personal ways searching on the basis of creative interaction construction. Moreover, such metaindividual educational environment deals with “entrance point” in constructive composition of educational environment around the person. It is very important to mention that in the educational environment the person is projected by self-system which accumulates all inner and outer connections with current information with the matter of educational activity and actual demands of self-acting.

Key words: educational environment, constructive and synergetic approach, organizational metaforms, personal selfdevelopment, autodidactic skills, creative interaction.

ПРИБОРА РОМАН БЕРЛІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЯК МОДЕЛЬ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ НІМЕЧЧИНИ

В статті розглядаються проблеми історії педагогіки вищої школи Німеччини у XIX ст. Розкриваються умови заснування і початок діяльності Берлінського університету. Визначено його основні завдання, принципи діяльності закладу (принцип єдності дослідження і викладання, принцип академічної свободи і принцип верховенства факультету філософії) і основні форми організації навчання (лекцію, науково-дослідний семінар, навчальну практику).

Ключові слова: історія вищої освіти, Берлінський університет, принципи діяльності, поєднання викладання і дослідження.

В статье рассматриваются проблемы истории педагогики высшей школы Германии в XIX ст. Раскрываются условия основания и начало деятельности Берлинского университета. Определено его основные задачи, принципы деятельности заведения (принцип единства исследования и преподавания, принцип академической свободы и принцип верховенства факультета философии) и формы организации обучения (лекция, научно-исследовательский семинар, учебные практики).

Ключевые слова: история высшего образования, Берлинский университет, принципы деятельности, единство преподавания и исследования.

The article studies the problem of history of the German higher education system in the XIX century. The conditions of the establishment of the University of Berlin by W. von Humboldt, its position among the German educational institutions of that time and the initial stage of its functioning are analysed. It is found out that the main tasks of the university and higher education on the whole involved studying through scientific research, development of researching, exploring and teaching skills, citizen socialization and moral upbringing of students as bearers of national identity. The teaching process organization forms included lectures, research seminars and experimental work in the laboratories. The idea of such principles of the university work as the principle of unity of researching and teaching, the principle of teaching and studying freedom and the principle of the philosophy department priority is revealed. The article also describes the nature of the state and university relationships. The research findings can be applied to further studies aimed at analyzing the Ukraine's higher education system position and predicting its future.

Key words: history of higher education, University of Berlin, the principles of activity, unity of researching and teaching.

РАЦУЛ АНЖЕЛІКА ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ У НЕМОВНОМУ ВУЗІ

У статті розглянута проблема використання інтерактивних технологій у навчанні іноземним мовам, їх вплив на формування комунікаційних компетенцій та якість знань іноземної мови у студентів ВНЗ.

Ключові слова: навчання, пізнавальна діяльність, проблема, технологія навчання.

В статье рассмотрена проблема использования интерактивных технологий обучения иностранным языкам, их влияние на формирование коммуникационных компетенций и качество знаний иностранных языков студентов высших учебных заведений.

Ключевые слова: обучение, познавательная деятельность, проблема, технология обучения.

The article is devoted to the review of modern progress of methods of teaching of foreign languages trends. The problem of the interactive technologies usage, its influence on forming of communication

competences and quality of knowledge of foreign languages of students of higher educational establishments have been considered in the article.

Morden information technologies in teaching foreign languages in higher technical educational establishments are used for creative student development, which gives opportunities for the teachers in making projects and be able to use pedagogical ideas, which helps forming future specialists, who can solve difficult tasks of modern economics.

Key words: educating, cognitive activity, problem, technology of training, methods of teaching.

РІЖНЯК РЕНАТ РОЗВИТОК АПАРАТНОГО ЗАБЕПЕЧЕННЯ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ (КІНЕЦЬ ХХ – ПОЧАТОК ХХІ СТОЛІТТЯ)

В статті проводиться дослідження історії комплектування комп'ютерною технікою, телекомунікаційним обладнанням та технологічним забезпеченням характерних представників педагогічних вищих навчальних закладів України протягом 1980-2010 років. З'ясовані причини прийняття та реалізації рішень у таких вишах про використання інформаційних систем навчального закладу. Встановлені часові рамки основних періодів розвитку апаратного забезпечення інформатизації педагогічних вишів у визначеному історичному періоді.

Ключові слова: педагогічний вищий навчальний заклад, інформатизація, апаратне забезпечення, технологічне забезпечення, телекомунікаційне забезпечення, періодизація.

В статье проводится исследование истории комплектования компьютерной техникой, телекоммуникационным оборудованием и технологическим обеспечением характерных представителей педагогических высших учебных заведений Украины в течение 1980-2010 годов. Выяснены причины принятия и реализации решений в таких вузах об использовании информационных систем учебного заведения. Установлены временные рамки основных периодов развития аппаратного обеспечения информатизации педагогических вузов в определенном историческом периоде.

Ключевые слова: педагогический вуз, информатизация, аппаратное обеспечение, технологическое обеспечение, телекоммуникационное обеспечение, периодизация.

The article is devoted to study of the history of manning of computers, telecommunications equipment and technical support of typical representatives of pedagogical educational institutions in Ukraine during the 1980-2010 years. The reasons for making and implementing decisions in these higher educational institutions on the use of informational systems of the institution have been analyzed. There have been investigated the timeframe of the main periods of hardware of informatization of pedagogical universities in a given historical period.

Key words: higher educational institution, informatization, hardware, manufacturing software, telecommunications software, periodization.

САВЧУК ОЛЕНА, ПЕТРУНЯ СВІТЛАНА ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ ЯК ПРІОРИТЕТНЕ ЗАВДАННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Статтю присвячено проблемі формування морально-етичної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності». Розглянуто сутність поняття «морально-етична культура», доведено необхідність її формування у майбутніх учителів музики.

Ключові слова: морально-етична культура, дидактична підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва, безпека, життєдіяльність.

Статья посвящена проблеме формирования морально-этической культуры будущего учителя музыкального искусства в процессе изучения учебной дисциплины «Безопасность жизнедеятельности». Рассмотрена сущность понятия «морально-этическая культура», доказана необходимость ее формирования у будущих учителей музыки.

Ключевые слова: морально-этическая культура, дидактическая подготовка будущего учителя музыкального искусства, безопасность, жизнедеятельность.

The article brings to light the essence on the concept «moral and ethical culture», approaches of different scholars are analyzed, the necessity of its formation for future music teacher.

The article deals with the formation of moral and ethical culture of the future music teacher in the process of studying the discipline «Life Safety». Described the content of that object, its purpose and objectives, methods of teaching it.

Particular attention was payed to the analysis of the conceptual framework of arrangement of the didactics training of the future teacher of and description of its results through the lenses of its traditional organization in the process of studying the discipline «Safety of danger».

Key words: moral and ethical culture, didactics training of a prospective foreign the future music teacher, moral and ethical culture, safety, life.

ТАРАПАКА НАТАЛІЯ, МАРТИН АЛІНА ПОГЛЯДИ С.Ф. РУСОВОЇ НА ПРОБЛЕМИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

В статті розкриваються погляди С.Ф.Русової на моральне виховання дітей дошкільного віку. Акцентовується увага на тому, що ідеї морального виховання у спадщині С.Русової залишаються актуальними у сучасному освітньому просторі. Автором проаналізовано вклад вченої у розвиток системи дошкільної освіти зазначеного періоду. Центральною фігурою у концепції С.Ф.Русової є особистість дитини з її природними задатками формування моральної поведінки людини починається з малку

Ключові слова: мораль, моральне виховання, родинне виховання, дошкільники.

В статье раскрываются взгляды С.Ф.Русовой на нравственное воспитание детей дошкольного возраста. Акцентируется внимание на том, что идеи нравственного воспитания в наследстве С.Русовой остаются актуальными в современном образовательном пространстве. Автором проанализированы вклад ученого в развитие системы дошкольного образования указанного периода. Центральной фигурой в концепции С.Ф.Русовой является личность ребенка с его природными задатками формирования нравственного поведения человека начинается с детства.

Ключевые слова: мораль, нравственное воспитание, семейное воспитание, дошкольники.

The article is devoted to the views of S.F. Rusova on moral education children of preschool age. Attention is focused on the fact that the idea of moral education in the S. Rusova's heritage remain relevant in nowadays educational environment. The author analyzed the contribution made by scientist to the development of preschool education system according to the specified period. It was found that the scientist has developed purpose and objectives of early childhood education and methods of organization educational process. The central figure in the concept of S. F. Rusova is child's personality with her natural inclinations. The formation of moral human behavior starts in childhood. In scientific papers S. Rusova stressed on predominant role of the family among other moral factors. The scientist reveals the role of the family in the upbringing of the child. She emphasized that family education is the best natural center for children.

A distinctive feature the Concept by S. Rusova was organic combination of aesthetic and moral education. That is why she emphasized an exceptional value of communion with nature during child's moral upbringing. S. Rusova introduced the concept of Ukrainian kindergarten. It should be noted that the idea of Ukrainian kindergarten was founded by S. Rusova on the grounds of studying the world educational ideas. Sofia Rusova became known as the famous theorist of preschool education.

Key words: ethics, moral education, family education, preschool.

ТИМЕНКО ЛЮДМИЛА ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОДРОЖЕЙ ТА ЕКСПЕДИЦІЙ З УЧНІВСЬКОЮ ТА СТУДЕНТСЬКОЮ МОЛОДДЮ

В статті висвітлюються основні вимоги щодо організації подорожей та експедицій з учнівською та студентською молоддю, категорії складності походів, їх види. Аналізується важливість ретельної підготовки керівника групи перед проведенням експедиції чи подорожей.

Ключові слова: туристсько-краєзнавча робота, експедиція, туризм студентський туризм

В статье освещаются основные требования по организации путешествий и экспедиций с учениками и студентами, категории сложности походов, их виды. Анализируется важность тщательной подготовки руководителя группы перед проведением экспедиции или путешествий.

Ключевые слова: туристическо-краеведческая работа, экспедиция, туризм, студенческий туризм

The article highlights the main requirements for the organization of trips and expeditions to pupils and students, complexity of campaigns, their types. Analyzes the importance of thorough preparation prior to the team leader of the expedition or travel. Rules for tourist trips of student youth are mandatory for all educational institutions and institutions of education. The effect of these rules apply to student travel groups regardless of the venue of the trip for which the institution or other organization serving education, the organization conducting the tour. Modern tourism has considerable resources for the formation of a youth environmental philosophy and environmental culture. During the journey is the possibility for the development of student values of the environment while obtaining knowledge in different areas: ecology, geography, local history, biology and history Tourism stands one of the most attractive forms of education and expanding a person's world.

Geography and local history tours – one of the most effective ways of knowledge of the nature and business people, a love and careful attitude to nature.

Therefore, preparing students geographers requires regional perspective, learning about the natural, economic characteristics of their native land.

Key words: tourism and regional studies, expeditions, tourism, student tourism

УЙСІМБАСВА МАРІЯМ ВИХОВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ: МОТИВАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ

У статті проведено теоретичний аналіз мотиваційного компоненту соціальної активності старшокласників; звертається увага на необхідність врахування вікових зміни в мотиваційній сфері

особливості старшокласника; доводиться те, що соціально значущий мотив визначається через інтереси, очікування, потреби старшокласників щодо реалізації себе в соціально корисній діяльності.

Ключові слова: активність, соціальна активність старшокласника, мотивація, соціально значущий мотив, потреби, соціальні потреби, соціальна спрямованість.

В статті проведено теоретичний аналіз мотиваційного компонента соціальної активності старшокласників; звертається увага на необхідність урахування вікових змін у мотиваційній сфері особистості старшокласника; обґрунтовується те, що соціально значущий мотив визначається через інтереси, очікування, потреби старшокласників по реалізації себе в соціально корисній діяльності.

Ключевые слова: активность, социальная активность старшокласника, мотивация, социально значущий мотив, потребности, социальные потребности, социальная направленность.

The article presents the theoretical analysis of the motivational component of social activity among senior pupils. Social ideals and values that are the basis for the formation of value orientations of the individual, that are serve as the motives of their social activity. Socially significant motive is determined through the needs, interests, expectations of senior pupils on the realization of their selves in socially useful activities.

Attention is drawn to the need for age-appropriate of the senior pupils. Cardinal changes in motivation in their youth. The motive is put forward in the foreground in the content of motives, that are associated with those that formed with plans for future life.

It is emphasized that social participation of senior pupils characterizes the consciousness of the senior pupil itself as a full member of society, the adoption of universal values and the availability of the system of value orientations, the development of socially and personally significant motives and needs, the manifestation of social feelings, manifested in the emotional attitude towards the social environment, the desire for social interaction.

It is emphasized that the social activity of the senior pupil as a full member of society is characterize as the adoption of universal values and have their own system of values, social development and personally meaningful motivations and needs, social manifestation of feelings that are in emotional relationship to the social environment, the desire to social interaction.

Key words: activity, social activity of the senior pupils, motivation, socially significant motives, needs, social needs, social orientation.

УЇСІМБАСВА НАТАЛІЯ ОСОБИСТІСНЕ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ: АНАЛІЗ КАТЕГОРІЙ ТА ПОНЯТЬ

У статті проаналізовано та уточнено визначення основних категорій та понять проблеми особистісного самовдосконалення майбутнього вчителя; основними формами особистісного самовдосконалення визначено самовиховання та самоосвіту; уточнено зміст понять «ідеал», «самопізнання», «самооцінка», «самоактуалізація», «самореалізація».

Ключові слова: особистість, розвиток, саморозвиток, самовдосконалення, особистісне самовдосконалення, самоактуалізація, самовиховання, самоосвіта, ідеал, самопізнання, самооцінка, самореалізація.

В статті проаналізовані та уточнені визначення основних категорій та понять проблеми особистісного самовдосконалення майбутнього вчителя; основними формами особистісного самовдосконалення визначено самовиховання та самоосвіту; уточнено зміст понять «ідеал», «самопізнання», «самооцінка», «самоактуалізація», «самореалізація».

Ключевые слова: личность, развитие, саморазвитие, самовдосконаление, личностное самовдосконаление, самоактуализация, самовоспитание, самообразование, идеал, самопознание, самооценка, самореализация.

In the article analyzed and clarified definitions of basic categories and notions of the problems of personal self-perfection of future teachers; It is noted that the highest form of conscious self-identity is self-perfection. Self-perfection is due to the desire of everyone to perfection, its approach to a definite ideal. Perfect image should have value-semantic content for the individual.

The most important element in the improvement of future teacher is a process of self-discovery. The results of the self-knowledge are the foundation for conducting objective self-assessment for their capabilities, positive and negative excellence.

The leading forms of personal self-perfection of the future teachers of the Humanities; we defined self-education and self-upbringing as interrelated, interdependent activity: the self-upbringing as a purposeful activity that is focused on the formation and improvement of the positive and eliminate the negative qualities, and self-education as a purposeful work to expand and deepen their knowledge, improvement and getting of relevant skills.

Key words: personality, self-development, self-perfection, personal self-perfection, self-actualization, self-upbringing, self-education, ideal self-knowledge, self-appraisal, self-actualization.

УЛИЧНИЙ ІГОР ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ EUROPEAN EXPERIENCE CAREER GUIDANCE

У статті проаналізовано європейський досвід профорієнтаційної роботи. Акцентовано увагу на організації професійного консультування, координації набуття учнями та студентами навиків управління кар'єрою, особливостях системи професійної освіти учнівської молоді. Визначено основні напрямки впровадження прогресивних ідей європейського досвіду професійної орієнтації в Україні.

Ключові слова: професійна орієнтація, профорієнтаційна робота, професійне самовизначення, професійне консультування, управління кар'єрою.

В статье проанализирован европейский опыт профориентационной работы. Акцентировано внимание на организации профессионального консультирования, координации приобретения учащимися и студентами навыков управления карьерой, особенностям системы профессионального образования учащейся молодежи. Определены основные направления внедрения прогрессивных идей европейского опыта профессиональной ориентации в Украине.

Ключевые слова: профессиональная ориентация, профориентационная работа, профессиональное самоопределение, профессиональное консультирование, управление карьерой.

In the article analyzes the European experience of career guidance. Deals with methods of career counseling in Belarus in this problem, two components are describes - the state and the public, which operate at the national and territorial levels. Involvement in career guidance activities of employers is determines as positive thing. The practice of using methods of psychological diagnostics in vocational work with students discloses in the article. The experience of Poland in professional consulting organization that carries out separately for youth and adults, the unemployed and people looking for work. The Czech experience of coordinating entry students and students of career management skills analyzes. The peculiarities of providing career guidance services in Croatia, experience of partnerships in the areas of primary, secondary and higher education, employment, social inclusion and the private sector. The characteristic of the main features of the German system of vocational education students. The main directions of the implementation of progressive ideas of European experience in Ukraine vocational guidance relating primarily coordination of employment centers and secondary schools, assigning each school career guidance counselors, cooperation between schools and employers, provide better career-oriented training for educational staff and implementing interdisciplinary relations, introducing students to the world of professions.

Key words: vocational guidance, vocational work, professional self-determination, vocational counseling, career choices, career management.

ФІЛОНЕНКО ОКСАНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА В.М.ЯСТРЕБОВА

У статті окреслити основні віхи життя та здійснений системний аналіз науково доробку ученого, педагога, історика, етнографа Володимира Миколайовича Ястребова. Акцентується увага на наукових напрацюваннях вченого у галузі освіти та громадської діяльності на Єлисаветградщині. Здійснений об'єктивний аналіз науково-педагогічної діяльності В.М. Ястребова переконливо доводить, що науковий доробок педагога є значним внеском у скарбницю педагогічної думки.

Ключові слова: В.М. Ястребов, освітня діяльність, науково-педагогічні погляди, Єлисаветградське земське реальне училище.

В статье очертит основные вехи жизни и осуществлен системный анализ научно наследия ученого, педагога, историка, этнографа Владимира Николаевича Ястребова. Акцентируется внимание на научных работах ученого в области образования и общественной деятельности на Elisavetgradschine. Объективный анализ научно-педагогической деятельности В.Н. Ястребова убедительно доказывает, что проблематика его творчества не потеряла актуальности.

Ключевые слова: В.М. Ястребов, образовательная деятельность, научно-педагогические взгляды, Єлисаветградское земское реальное училище.

The article outline of the major milestones of life and carried out a systematic analysis of the scientific heritage of the scientist, educator, historian, ethnographer V.N. Yastrebova. Focuses on the scientific achievements of the scientist in the field of education and social activities on Elisavetgrad. For many years Vladimir Yastrebov taught in unique at the time for his spirit of freedom and creativity Elisavetgrad Zemstvo real school, from which a very much as to provincial educational institutions, eminent scholars and creative individuals. Working as a teacher in a rural school, a scientist created it first in Yelisavetgrad historical and archaeological Museum. Carried out an objective analysis of scientific and pedagogical activity V.N. Yastrebova proves that the scientific potential of the teacher is a significant contribution to educational thought.

Key words: V.N. Yastrebov, educational activities, scientific and pedagogical views, Elisavetgrad Zemstvo real school.

ЦИМБАЛ-СЛАТВИНСЬКА СВИТЛАНА ПЕДАГОГІЧНА ПРЕСА ЯК ДЖЕРЕЛО ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У статті здійснено фронтальний аналіз бібліографічних показників. Доведено, що педагогічна преса є важливим джерелом для вивчення історії педагогіки. Визначено соціальні функції історіографії – вагомого «сховища» значного масиву фактичного матеріалу для вивчення особливостей розв'язання конкретних проблем у певний історичний період.

Ключові слова: бібліографічна статистика, історіографія, періодична преса, фахова періодика.

В статье осуществлен фронтальный анализ библиографических указателей. Доказано, что педагогическая пресса является важным источником для изучения истории педагогики. Определены социальные функции историографии – весомого «хранилища» значительного массива фактического материала для изучения особенностей решения конкретных проблем в определенный исторический период.

Ключевые слова: библиографическая статистика, историография, периодическая пресса, профессиональная периодика.

The article presents the frontal analysis of bibliographies. It is proved that pedagogical press is an important source for studying the history of education. The periodical press has a large volume of the chronicle, documentary, personal information. A researcher can follow the tendencies of public progress, world view of that time society and forming of spiritual and material values. To the periodical press peculiar timely reflection of events, actual reports, statistical information. It forms the informative base of events of corresponding epoch.

Research showed that the periodical press was a valuable information generator for historical and pedagogical researches. It contains data about the decision of row of pedagogical problems in a certain historical period.

Author defined social functions of historiography – weighty "storage" considerable array of factual material for studying the singularities of a solution of specific problems in a certain historical period.

Key words: bibliographic statistics, historiography, periodical press, professional periodicals.

ШАНДИБА ОЛЕНА ВИБІР ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ТЕОРЕТИЧНОГО І ПРАКТИЧНОГО ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ ІНЖЕНЕРНИХ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розглянуті питання вибору ефективної системи теоретичного і практичного післядипломного навчання кадрів вищої кваліфікації для інноваційної діяльності. Обґрунтована доцільність оптимізації типів схем організації теоретичного навчання для кожного етапу навчального процесу та необхідність формування науково-практичної інноваційної діяльності слухачів з використанням збірного прототипу і стажування на підприємствах – світових лідерах.

Ключові слова: система, післядипломне теоретичне і практичне навчання, інженерні кадри, вища кваліфікація, інноваційна діяльність.

Рассмотрены вопросы выбора эффективной системы теоретического и практического последипломного обучения кадров высшей квалификации для инновационной деятельности. Обоснована целесообразность оптимизации типов схем организации теоретического обучения для каждого этапа учебного процесса и необходимость формирования научно-практической инновационной деятельности слушателей с использованием сборного прототипа и стажировка на предприятиях - мировых лидерах.

Ключевые слова: система, последипломное теоретическое и практическое обучение, инженерные кадры, высшая квалификация, инновационная деятельность.

The article considers the matters of choice of efficient system of theoretical and practical post-graduate education of top-qualification engineering staff for innovative activity. It is explained that the matters of choice of efficient scheme of theoretical and practical post-graduate education of top-qualification engineering staff for innovative activity can be considered and optimized on the basis of system-wide approaches. The main types of schemes of theoretical education arrangement and their characteristics are shown. It is mentioned, that if the level of prior knowledge of the trainees studying theory is different, it is reasonable to use the individual-group scheme at the initial stages of training. The class-lesson scheme is optimal at the main stages of training and the individual scheme of training with scientific supervisors and consulting professors is optimal at the final stages. The article gives grounds for expedience of optimization of types of schemes of theoretical education arrangement for each stage of educational process and necessity of forming of trainees' scientific-practical innovative activity using combined prototype and onsite training at the world's leading enterprises.

Key words: system, post-graduate theoretical and practical education, engineering staff, top-qualification, innovative activity.

ШИШКО АНЖЕЛІНА, ШИНКАРЕНКО ОЛЕНА КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті здійснено аналіз теоретичних аспектів професійної підготовки викладача іноземної мови. Визначено основні складові педагогічної компетентності фахівця та проаналізовано сутність структурних компонентів професійної компетентності викладача вищої школи.

Ключові слова: компетентність, професійна освіта, професійно-педагогічна культура, культурологічний підхід, професіоналізм, рефлексія

В статье раскрыт анализ теоретических аспектов профессиональной подготовки преподавателя иностранного языка. Определены основные составляющие педагогической компетентности специалиста и проанализирована сущность структурных компонентов профессиональной компетентности преподавателя высшей школы.

Ключевые слова: компетентность, профессиональное образование, профессионально-педагогическая культура, культурологический подход, профессионализм, рефлексия

The article analyzes theoretical aspects of foreign language teachers training. It defines the main components of specialist's pedagogical competence and studies the essence of structural components of professional skills of High School teachers. The thorough analysis of these components makes up the main body of the research.

The authors pay special attention to the process of incorporating the culturological approach into the sphere of higher education. The article also investigates the role and impact of the creativity and reflection as a way of thinking on the professional activities of a foreign language teacher.

Key words: competence, professional education, professional and pedagogical culture, cultural approach, professionalism, reflection.

ЩЕРБИНА ІЛОНА ОВОЛОДІННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИМИ ОСВІТНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО НАВЧАННЯ

У статті трактується роль учителя у формуванні здоров'язберігаючої педагогіки у загальноосвітній школі, актуалізовано проблему здоров'язбереження учнів у навчанні, розкрита сутність та роль здоров'язберігаючої діяльності вчителя, висвітлено й обґрунтовано підходи до реалізації здоров'язберігаючих освітніх технологій, розкрита одна з умов формування готовності майбутніх вчителів до здоров'язберігаючої навчання - оволодіння здоров'язберігаючими освітніми технологіями.

Ключові слова: здоров'язберігаюча педагогіка, здоров'язбереження учнів, «здоров'язберігаюче навчання», здоров'язберігаюча діяльність учителя, готовність майбутніх педагогів до здоров'язберігаючого навчання, технології, здоров'язберігаючі технології, здоров'язберігаючі освітні технології.

В статье трактуется роль учителя в формировании здоровьесберегающей педагогики в общеобразовательной школе, актуализирована проблема здоровьесбережения учащихся в обучении, раскрыта сущность и роль здоровьесберегающей деятельности учителя, освещены и обоснованы подходы к реализации здоровьесберегающих образовательных технологий, раскрыто одно из условий формирования готовности будущих учителей к здоровьесберегающему обучению – овладение здоровьесберегающими образовательными технологиями.

Ключевые слова: здоровьесберегающая педагогика, здоровьесбережение учащихся, здоровьесберегающее обучение, здоровьесберегающая деятельность учителя, готовность будущего учителя к здоровьесберегающему обучению, технологии, здоровьесберегающие технологии, здоровьесберегающие образовательные технологии.

The article is interpreted the teacher's role in the formation of health-saving pedagogy in comprehensive school, actualized the problem of health-saving of students in teaching, the essence and the role of health-saving activity of the teacher is disclosed, the essence of the concepts "health-saving educational environment", "health-saving of pupils", "health-saving education", "health-saving activity of teacher", "readiness of the future teachers to health-saving education", "technologies", "health-saving technologies", "health-saving educational technologies" are highlighted, the approaches to the implementation of health-saving educational technologies are lighted and grounded, disclosed one of the conditions of formation of readiness of the future teachers to health-saving teaching - mastering of health-saving educational technologies.

Key words: health-saving pedagogy, health-saving of pupils, health-saving education, health-saving activity of the teacher, readiness of the future teachers to health-saving education, technologies, health-saving technologies, health-saving educational technologies.